

Retsudvalget
L 146 - Bilag 8
Offentligt

Sagsnr. 61.11-05-1290
Ref. EJØ/sru
Den 21. februar 2006

Supplerende ligestillingsmæssige bemærkninger til regeringens lovforslag om pensioners behandling på skilsmissekifte

Regeringens lovforslag indeholder kompensationsregler, ikke mindst den særlige "fællesskabskompensationsregel" (tidligere benævnt "samlivsskade-regel") for både korte og lange ægteskaber, der kan føre til en deling af de obligatoriske kollektive arbejdsmarkedspensioner.

Deling af en arbejdsmarkedspension kan ifølge forslaget komme på tale i de tilfælde, hvor den ægtefælle, der skal yde kompensation på skilsmissetidspunktet, ikke har anden reel økonomisk mulighed for at yde kompensation end via sin pensionsordning; jf. forslagens § 16 f.

Derved griber lovforslaget på afgørende punkter ind i de overenskomstregulerede pensionsordninger og deres vedtægter og indebærer risiko for en udhuling af grundlaget for arbejdsmarkedspensionsordningen.

Derfor tager LO skarpt afstand fra disse dele af forslaget, som vi mener vil have vidtrækkende konsekvenser for det gode pensionssystem, som vi har opbygget i Danmark.

Det obligatoriske element og den manglende genkøbsadgang i ordningerne er netop valgt for at kunne sikre en supplerende invalide- og aldersforsørgelse for alle arbejdstagere inden for et givet overenskomstområde. Pensionsordningerne er herved omfattet af et værn, der betyder, at de ikke kan overdrages, pantsættes eller gøres til genstand for kreditorfølgning.

Den obligatoriske karakter af arbejdsmarkedspensionsordningerne er ikke alene en forudsætning for at kunne sikre alle arbejdstagere inden for et givet overenskomstområde en invalide- og pensionsdækning uden brug af individuelle helbredsbedømmelser, men er også en forudsætning for den nuværende solidariske udligning af pensionsomkostningerne mellem mænd og kvinder.

Det er et faktum, at de kollektive arbejdsmarkedspensionsordninger er særligt gunstige for den kvindelige, ufaglærte del af arbejdsstyrken, som er lavestlønnede, og som har de mest nedslidende jobs.

Udligningen af pensionsomkostninger mellem mænd og kvinder, uafhængig af kvinders gennemsnitligt længere levealder, giver i den enkelte arbejdsmarkedspensionsordning en ikke uvæsentlig omfordeling af pensionsmidler fra mænd til kvinder (unisex-ordningen).

Et eksempel:

Med en typisk pensionsordning for lavtlønnede, hvor der i den erhvervsaktive karriere er opsparet 590.000 kr., vil unisex-ordningen indebære en merudbetaling til kvinderne på omkring 110.000 kr., fordi de typisk lever længere end mændene (man regner med en restlevetid som 65-årig på 15,7 år for mændene og 18,7 år for kvinderne). Hvis der i ordningen er lige mange mænd og kvinder, betyder det en omfordeling fra den enkelte mand til den enkelte kvinde på 55.000 kr., eller knap 10 pct. af formuen.

LO ønsker at sikre, at også LO's kvindelige medlemmer får en ordentlig pensionsordning. Det mener vi bedst sikres ved fortsat udbygning og udbredelse af de arbejdsmarkedspensioner, vi har i dag.

Det vil efter LO's opfattelse være en uproportional glidebane at vedtage alle de foreslåede kompensationsregler, som griber ind i grundlaget for disse ordninger. Det vil alt andet lige sætte karakteren af ordningerne – det vil sige det obligatoriske og solidariske element – og sikringen mod kreditorfølgning under pres.

Herudover er det LO's opfattelse, at "fællesskabskompensationsreglen" bygger på et utidssvarende syn på ægteskab og kønsroller, som hverken gavner ligestillingen eller pensionsopbygningen.

Ligestilling mellem mænd og kvinder skal ikke bygge på gammeldags familieretlige kompensationsregler. Det er åbenlyst, at det aktive valg af at være hjemmegående primært finder sted i højindkomstgrupperne.

For at få reel ligestilling skal vi sikre kvinderne pensionsdækning under barsel. Det er allerede gennemført på hele det offentlige område og forventes inden for en kort årrække ligeledes gennemført på det private område.

Lovforslagets "fællesskabskompensationsregel" er efter LO's opfattelse en familieretlig kompensationsregel, som intet har at gøre med de problemer vedrørende pensioners behandling på skifte, som det forudgående udvalgsarbejde var sat i værk på.

Det er LO's opfattelse, at udvalget som sådan har peget på en brugbar løsning af de to hovedproblemer, som det oprindelige kommissorium rejste, nemlig for det første den nuværende forskelsbehandling af forskellige pensionstyper (1/2 – 1 1/2 situationen), og for det andet situationen, hvor den ene ægtefælle efter et langt ægteskab er ringe stillet pensionsmæssigt.

LO har derfor tilsluttet sig udvalgets (og dermed lovforslagets) anbefaling af, at alle typer pensionsordninger som hovedprincip følger den, de er oprettet for, og at der i de – formentlig relativt få – tilfælde, hvor der er meget stor forskel i ægtefællernes pensionssikring, efter omstændighederne kan foretages en skævdeling i det øvrige bo.

Men en vedtagelse af det foreliggende lovforslag med de mange og unødigt processkabende udligningsregler for både korte og lange ægteskaber med mulighed for deling af en arbejdsmarkedspension ved skilsmisse, vil ikke alene være skadeligt for den pensionsordning, som er valgt for at sikre en ordentlig pensionsdækning for alle arbejdstagere.

Det vil også betyde, at for eksempel en skilsmisse mellem en smed og en sundhedsassistent, hvor der opstår uenighed om pensionskompensation, kræver store udgifter til advokatbistand. Udgifter der hurtigt vil overstige det eventuelle kompensationsbeløb.